

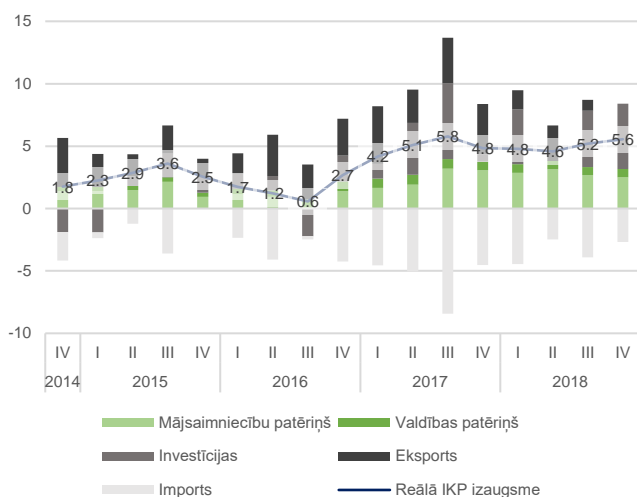
Fiskālās disciplīnas
padome

2018. gada IV ceturkšņa makroekonomisko rādītāju monitorings

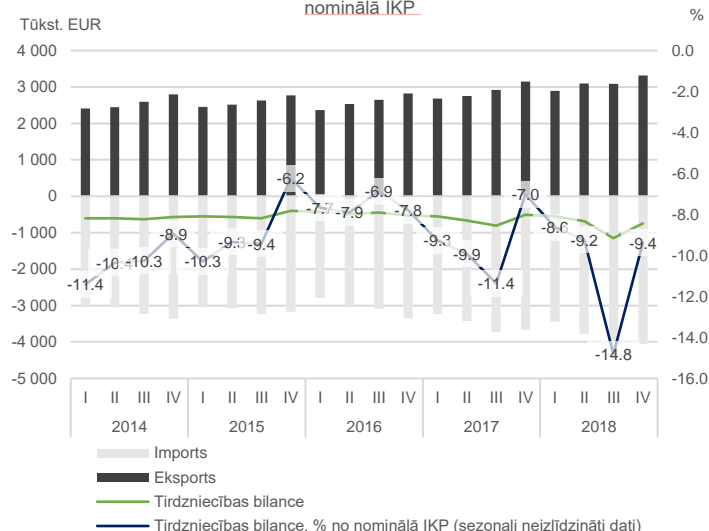
2018. gada četros ceturkšņos gan reālā, gan nominālā iekšzemes kopprodukta (IKP) izaugsme ir bijusi straujāka nekā prognozēts, savukārt patēriņa cenu līmeņa pieaugums salīdzinājumā ar iepriekšējā gada attiecīgo periodu bijis prognozētajā līmenī. IKP pieauguma tempu 2018. gadā galvenokārt veicinājis investīciju kāpums un mājsaimniecību patēriņš.

Makroekonomiskie rādītāji	2017. gada faktiskie dati				2017	2018. gada faktiskie dati				2018	Prognoze (04.08.2017.) ¹				2018. gada izpilde pret 2018. gada prognozi
	I	II	III	IV		I	II	III	IV		2017	2018	2019	2020	
Reālā IKP izaugsme	4,2%	5,1%	5,8%	4,8%	4,6%	4,8%	4,6%	5,2%	5,6%	4,8%	3,7%	3,4%	3,2%	3,2%	pārsniegums
Nominālā IKP izaugsme	6,2%	8,3%	9,4%	8,5%	8,0%	9,1%	8,9%	9,6%	10,4%	9,2%	6,6%	6,3%	5,7%	5,6%	pārsniegums
Inflācija (patēriņa cenas)	3,2%	3,1%	2,9%	2,6%	2,9%	2,0%	2,4%	2,9%	2,9%	2,5%	2,8%	2,8%	2,4%	2,1%	zem prognozētā līmeņa
IKP deflators	2,4%	3,5%	3,7%	3,1%	3,1%	3,8%	4,0%	4,5%	4,6%	4,2%	2,8%	2,8%	2,4%	2,3%	pārsniegums

leguldījums reālā IKP izaugsme (salīdzinājumā ar iepriekšējā gada attiecīgo periodu)

Ceturkšņa tirdzniecības balance absolūtās vērtībās un % no nominālā IKP

2018. gada ekonomiskās attīstības priekšrocības

2018. gadā vērojama eksporta izaugsme par 8,8%², salīdzinot ar 2017. gadu. Veiksmīgi turpinājusies investīciju piesaiste, t. sk. Eiropas Savienības fondu līdzekļu apguve.

Pieaugošanas ekonomiskās aktivitātes rezultātā 2018. gadā būtiski krities bezdarbs, sasniedzot vēsturiski zemāko līmeni kopš 2008. gada (oficiāli reģistrētais bezdarba līmenis valstī 2018. gada decembrī – 6,4%). Tāpat vērojams vidējās bruto darba algas pieaugums par 8,4%, salīdzinot ar 2017. gadu. Pateicoties piešķirtajam papildus finansējumam, visstraujāk (>15%) pieaudzis vidējais atalgojums veselības un sociālās aprūpes jomā, tuvinot to vidējai algai valstī.³

Būvniecības kopējais apgrozījuma apjoms 2018. gadā pieaudzis par vairāk nekā 25% (salīdzinot ar 2017. gadu), izaugsmi veicinājis galvenokārt jaunu ēku būvniecība.

Apstrādes rūpniecības izaugsme bijusi mērena – ražošanas apgrozījums 2018. gadā pieaudzis par nepilniem 8% (salīdzinot ar 2017. gadu), šajā periodā galveno piesaistīto apstrādes rūpniecības izlaidei veidojusi korrūpcijas apakšnozare (28%). Vidējais jaudu noslodzes līmenis ražošanā 2018. gadā ir bijis augsts (virs 75%), tai skaitā, vidējiem uzņēmumiem šim rādītājam sasniedzot vēsturiski augstāko līmeni (79%).

2018. gada ekonomiskās attīstības ierobežojumi

Neskatoties uz investīciju un eksporta pieaugumu, kā arī mājsaimniecību un vispārējā valdības patēriņa pieaugumu, kopējo IKP izaugsmi 2018. gadā ierobežojis importa vērtības kāpums.

Pirktpēja pieaugusi straujāk nekā inflācijas līmenis, tomēr zemā aktivitāte kredītiņšanos sektorā mudinājusi iedzīvotājus veidot uzkrājumus, tostarp nekustamā īpašuma iegādei un uzlabošanai, vienlaikus bremsējot mazumtirdzniecības izaugsmi.⁴

2018. gadā pieaudzis to uzņēmumu īpatsvars, kuri apgalvo, ka darbaspēka trūkums ierobežo uzņēmējdarbības attīstību. Darba tirgus saspīlējumi turpinājuši stimulēt darba samaksas pieaugumu.

Arvien saglabājušās bezdarba struktūras reģionālās atšķirības, t. i. bezdarba līmenis Latgalē joprojām ir vairāk nekā divas reizes augstāks par vidējo bezdarba līmeni valstī.

¹ Fiskālās disciplīnas padome (2017) *Makroekonomikas prognožu apstiprināšana*, pieejams: <http://fdp.gov.lv/04082017-makroekonomikas-prognozu-apstiprinasana> [skatīts 15.05.2019.]

² Centrālā statistikas pārvalde (2019) *2018. gadā Latvijas ārējās tirdzniecības apgrozījums par 2,25 miljardiem eiro lielāks nekā pirms gada*. Pieejams: <https://www.csb.gov.lv/lv/statistika/statistikas-temas/areja-tirdznieciba/apkopojums/meklet-tema/2509-latvijas-areja-tirdznieciba-2018-gada> [skatīts 14.05.2019.]

³ Anete Migale (2019) *Atalgojuma pieaugums pērn straujākais pēckrīzes periodā*. Latvijas Banka, pieejams: <https://www.makroekonomika.lv/atalgojuma-pieaugums-pern-straujakais-peckrizes-perioda> [skatīts 13.05.2019.]

⁴ Daina Paula (2019) *Mazumtirdzniecības attīstības latīņa saglabājas augsta*. Latvijas Banka, pieejams: <https://www.makroekonomika.lv/mazumtirdzniecibas-attistibas-latina-saglabajas-augsta> [skatīts 13.05.2019.]